

75-lecie księdza profesora Władysława Koski

Dnia 21 kwietnia 1998 r. w gmachu Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu odbyła się sesja naukowa zorganizowana przez Katedrę Katechetyki PWT z okazji 75-lecia urodzin starszego wykładowcy ks. dr Władysława Koski. Złożyły się na nią wystąpienia ks. doc. dr hab. Jana Szpeta, który przybliżył curriculum vitae et operum Jubilata oraz kształtowanie przez niego oblicza polskiej katechezy młodzieżowej, ks. dr Wojciecha Przechlewskiego ukazującego postać ks. W. Koski jako wykładowcy Papieskiego Wydziału Teologicznego w Poznaniu, ks. dr Jana Szrejtera i p. mgr Krystyny Wąsowicz omawiające pracę Jubilata jako redaktora naczelnego „Katechety”. Wspomnieniami z czasów studiów na Uniwersytecie Poznańskim podzieliła się p. prof. dr hab. Monika Gruchmanowa, a z czasów studiów w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim ks. doc. dr hab. Romuald Niparko. Sesji przewodniczył kierownik katedry ks. doc. dr hab. Jan Szpet. W sesji wzięli udział: profesorowie i wykładowcy Papieskiego Wydziału Teologicznego, wykładowcy katechetyki z Seminarium związanych z PWT, członkowie Sekcji Teologii Praktycznej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Kapituła Kolegiacka w Poznaniu, uczniowie: magistranci i licencjaci Jubilata, studenci Kolegium Teologicznego, alumni piątego roku Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Poznaniu, osoby bliskie i przyjaciele Jubilata.

Szkic do portretu księdza profesora Władysława Koski

Władysław Koska urodził się dnia 8 marca 1923 r. w Piechaninie, miejscowość położonej na terenie parafii Czempień, w miejscowym kościele parafialnym otrzymał sakrament chrztu świętego oraz I Komunię świętą. W 1929 r. rozpoczął naukę w czteroodziałowej szkole w Piechaninie, by później kontynuować ją w siedmioklasowej szkole powszechnej w Czempiniu. Na ten czas przypada śmierć jego ojca

Wychowaniem Władysława zajęła się jego matka oraz starsze rodzeństwo. Władysław nie ukończył szkoły w Czempiniu, gdyż w 1935 r. z klasy szóstej przeszedł do Państwowego Gimnazjum w Kościanie, w którym pobierał naukę do 1939 r.

Czas okupacji przeżył Władysław w Czempiniu podejmując pracę jako robotnik. Był to czas rozłąki z matką, która ukrywała się w Poznaniu. Przez pięć miesięcy przebywał też na przymusowych pracach na torach kolejowych w okolicach Włocławka. Po zakończeniu II wojny światowej w 1945 r. podjął pracę w Polskich Kolejach Państwowych. Równocześnie podjął naukę w Państwowych Kursach Maturalnych, później nazwanych Państwowym Gimnazjum i Liceum dla Dorosłych w Poznaniu. Po zdaniu matury w 1946 r. podjął studia polonistyczne na Uniwersytecie Poznańskim. Na utrzymanie oraz studia zarabiał pracując w Dyrekcji Okręgowych Kolei Państwowych w Poznaniu.

W 1948 r. Władysław skierował prośbę do Arcybiskupa Poznańskiego o przyjęcie do Arcybiskupiego Seminarium Duchownego. Jesienią tegoż roku rozpoczął studia filozoficzne w Seminarium Duchownym w Gnieźnie, by od 1950 r. kontynuować studia teologiczne w Seminarium Duchownym w Poznaniu. Ciesząc się uznaniem i życzliwością został wyznaczony do pełnienia funkcji dziekana kleryków Seminarium. Uwieńczeniem studiów seminaryjnych były święcenia kapłańskie przyjęte dnia 27 maja 1954 r. w Kolegiacie Poznańskiej.

Lata 1954 do 1965 to czas pełnienia funkcji wikariuszowskich: 1954-1955 w parafii w Szamotułach, 1955-1956 w parafii Śmigiel, 1956-1959 w parafii św. Marcina w Poznaniu, 1959-1962 w parafii farniej w Poznaniu, 1962-1963 w parafii św. Michała w Poznaniu, 1963-1965 w parafii św. Krzyża w Poznaniu. W 1965 r. ks. Władysław został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu katechetyki na Katolicki Uniwersytet Lubelski. Przebywał tam do 1968 r. Z dniem 1 września 1968 r. został mianowany instruktorem katechetycznym przy Referacie Katechetycznym Kurii Metropolitalnej w Poznaniu. Podjął też prowadzenie ćwiczeń praktycznych z katechetyki w Arcybiskupim Seminarium Duchownym, a od 1 października wykłady. W tym czasie finalizował też swoją dysertację doktorską, zatytułowaną: *Nauka o Kościele w niemieckim „Katechizmie Katolickim” jako etap w katechetycznym przepowiadaniu*, którą obronił na KUL dnia 13 marca 1969 r. uzyskując stopień doktora teologii.

Z dniem 1 stycznia 1971 r. został mianowany referentem duszpasterstwa młodzieży męskiej i żeńskiej pracującej. Funkcję tę pełnił do roku 1973 kiedy to uzyskał z niej zwolnienie, by przygotować katechezy dla młodzieży. W latach 1972-1985 pełnił funkcję wizytatora do spraw katechizacji i wychowania Archidiecezji Poznańskiej. Pod koniec lat siedemdziesiątych podjął też na kilka lat wykłady z katechetyki w Seminarium Zagranicznym dla Polonii Towarzystwa Chrystusowego w Poznaniu. W 1981 r. został mianowany archidiecezjalnym duszpasterzem nauczycieli i wychowawców oraz cenzorem ksiąg treści religijnej.

Dnia 11 czerwca 1985 r., z uwagi na stan zdrowia, skierował prośbę do Arcybiskupa Poznańskiego o zwolnienie z zajęć w Kurii Metropolitalnej, by odtąd zwią-

zać się wyłącznie z Papieskim Wydziałem Teologicznym. Prośba została przyjęta. Odtąd prowadził jedynie zajęcia z katechetyki (wykłady i seminaria naukowe) oraz pedagogiki na Papieskim Wydziale Teologicznym, Studium Katechetycznym i Kolegium Teologicznym. Z dniem 27 października 1986 r. został mianowany redaktorem naczelnym dwumiesięcznika „Katecheta”. Funkcję tę pełnił do 1997 r. W 1992 r. został mianowany członkiem Komisji Głównej oraz przewodniczącym Komisji Wychowania Katolickiego Poznańskiego Synodu Archidiecezjalnego 1992-1993. Dnia 19 grudnia 1988 r. został mianowany kanonikiem gremialnym Kapituły Kolegiackiej w Poznaniu.

JAN SZPET

Wkład księdza Władysława Koski w kształtowanie oblicza polskiej katechezy młodzieżowej

Podjęcie tego zagadnienia wymaga omówienia czterech odcinków działalności ks. dr Władysława Koski. Skupię się szerzej na dwóch z nich.

UDZIAŁ W PRACACH NAD PROJEKTEM PROGRAMU KATECHETYCZNEGO

Dnia 8 lutego 1961 r. Komisja Szkolna Episkopatu Polski pod wpływem wystąpienia ks. Mariana Finke inspirującego do podjęcia zmiany obowiązującego programu katechetycznego rozpoczęła dyskusje na temat potrzeby odnowy obowiązującego programu katechetycznego. Dnia 10 listopada 1964 r. została powołana specjalna Podkomisja Programowa na czele której stanął ks. M. Finke. Zadaniem, które przed sobą postawiła było wypracowanie ramowego oraz szczegółowego projektu programu katechetycznego. Prace trwały do roku 1971.

W ostatecznym wypracowaniu programu zatwierdzonego przez Konferencję Episkopatu Polski w 1971 r., zwłaszcza dla młodzieży, znaczącą rolę odegrało grono 11 kapłanów poznańskich, które od 1967 r. tworzyło grupę roboczą pod przewodnictwem ks. M. Finke. W jej skład weszli specjaliści różnych dziedzin: ks. M. Maciołka, ks. J. Stanisławski, ks. P. Siebert, ks. J. Durczewski, ks. W. Koperski, ks. T. Szmyt, ks. J. Wenski, ks. W. Raczkowski, ks. S. Schudy, ks. Z. Gruss. Pedagogikę i katechetykę reprezentował ks. Władysław Koska.

PRACA NAD PODRĘCZNIKAMI

Wdrożenie w życie nowego programu katechetycznego wymagało powstania nowych podręczników. Praca ta w środowisku poznańskim została zlecona ks. W. Kosce. Z tego powodu w 1973 r. został zwolniony z pełnionej funkcji archidiecezjal-